

**Hajdú-Bihar Megyei
Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság
4024 Debrecen, Vármegyeháza u. 9.
4002 Pf.: 139. Tel.: (52) 310-333, Fax: (52) 413-338**

**2005. évi beszámoló
a Hajdú-Bihar Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság tevékenységéről**

Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság

Beszámolási időszak: 2005. január 1-től 2005. december 31-ig.

A bizottság összetétele:

Ssz.	Név	Munkakör	Képesítés	Foglalkoztatás módja, óraszám	Esetszám, vizsgálatok száma	Szakvizsga megszerzésének ideje
1.	Buzás Tibor	bizottság vezető	szociálpolitikus	főállású		2004.04.26. (szociális)
2.	Makónyi Judit	pszichológus	klinikai szakpszichológus	főállású GYED	2	2000.03.29. (klinikai szakpszichológus)
3.	Bálint Miklós	család gondozó	szociálpedagógus	főállású	137	---
4.	Boros Anikó	család gondozó	szociálpolitikus	főállású	126	---
5.	Szabó Anikó	család gondozó	szociálpedagógus	főállású	114	2005. 06.03. (pedagógus)
6.	Karacsné Fazekas Rozália	pszichológus asszisztens	közgazdasági	főállású	---	---
7.	Dr. Szabó Magdolna	orvos	gyermekgyógyász szakorvos	megbízási szerződés (2003.06.01-)	245	---
8.	Dr. Kósa Katalin	orvos	gyermekgyógyász szakorvos	megbízási szerződés (2003.06.01-)	90	---
9.	Dr. Kovács László	orvos	gyermek pszichiáter	megbízási szerződés (2003.06.01-)	10	---
10.	Dr. Szabó Edit	orvos	gyermek pszichiáter	megbízási szerződés (2003.06.01-)	9	---
11.	Baranyainé Tóháti Valéria	pszichológus	szakpszichológus	megbízási szerződés (2005.09.01.-)	38	
12.	Fodorné Mező Ágnes	gyógypedagógus	gyógypedagógus	megbízási szerződés (2003.06.01-)	0	---

13.	Molnárné Oláh Erika	pszichológus	klinikai szakpszichológus	Elhelyezési osztály főállású	47	1998.02. (klinikai szakpszichológus)
14.	Ferenczi Beáta	pszichológus	pszichológus	Elhelyezési osztály főállású	58	---
15.	Egri Ilona	pszichológus	pszichológus	Elhelyezési osztály főállású	193	---
16.	Csongrádi Barbara	gyógypedagógus	gyógypedagógus	Elhelyezési osztály főállású	20	---
17.	Palotainé Lovas Flóra	pszichológus	pszichológus	2005.04.01-ig Elhelyezési osztály főállású	6	---
18.	Szekeres Judit	pszichológus	klinikai szakpszichológus	megbízási szerződés (2005.12.01-)	1	---

Megjegyzés: Egri Ilona pszichológus 2005.01.05 - 2005.09.15-ig megbízási szerződéssel vizsgált.

A megbízási szerződéssel foglalkoztatott Baranyainé Tóháti Valéria szakpszichológus továbbá a két gyermekpszichiáter szakorvos egyéb elfoglaltságaik miatt kevés vizsgálatot tudnak elvégezni, ezért folyamatban van Szekeres Judit szakpszichológus és dr. Bugán Enikő gyermekpszichiáter szakorvos bizottsági tagságának egyeztetése a fenntartóval.

Képzésen vett részt:

- Buzás Tibor bizottság vezető- gyermekvédelmi szakértők továbbképzése (szakértői névjegyzék)
- Szabó Anikó pedagógus szakvizsgát tett

Az elvégzett **vizsgálatok** száma: **1.096** (4,3 vizsgálat/nap átlagban) **ebből**

- esetfelmérő vizsgálat: **377**
- pszichológiai: **345**
- gyermekorvosi: **335**
- gyermekpszichiátriai: **19**
- gyógypedagógiai: **20**

Vizsgálat nélkül adott javaslatok, észrevételek: **15**

Elkészített **szakvélemények** száma: **357** (1,4 szakvélemény/nap átlagban, -további **74** főről un. megállapító szakvélemény is készült) **ebből**

- a gyámhivatalok kérték a vizsgálatot: **347** (5 főnél megszüntették az eljárást anélkül, hogy ezt jelezték volna, így 15 vizsgálat és 1 szakvélemény feleslegesen készült)
- ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek esetében: **264**
- átmeneti nevelésbe vételi eljárás esetében: **72**
- egyéb eljárás miatt elkészített szakvélemények száma: **21**

- gondozási hely megváltoztatás: **1**
- speciális szükséglet megállapítása vagy kontrollvizsgálat: **20**
(Megjegyzés: összesen 25 főnél került sor speciális szükséglet vizsgálatára, mert további ideiglenesen elhelyezett 3 főnél és 2 nevelésbe vételi eljárással érintettnél is vizsgáltuk ennek fennállását.)
- különleges szükséglet megállapítása: **0** (azonban a szükségletet igazoló dokumentumok alapján **74** főről un. megállapító szakvélemény készült – tehát itt nem történtek vizsgálatok)

A bizottság a fenti szakvéleményekben a gyermekeknél:

- A) 11** esetben állapított meg **speciális ellátási igényt**, ebből javaslatok születtek :
- minisztériumi gyermekotthonba: **3**
 - gyermekotthonba: **5**
 - nevelőszülőhöz: **0**
 - Szt. hatálya alá eső otthonba: **0**
 - vissza a családba: **3**

A speciális ellátási igényű gyermekek esetében a jelenlegi helyzetkép a megyében:

Bizottságunk megalakulása óta 76 gyermek (22 lány, 54 fiú) esetében végzett vizsgálatokat speciális ellátási igény megállapítása illetve kizárása céljából. Ezekből 33 esetben (11 lány, 22 fiú) volt diagnosztizálható valóban a speciális ellátási igény.

Az ellátási igényt a 11 lány esetében az alábbi szükségletek indokolták:

- súlyos pszichés tünetek fennállása (személyiségfejlődési zavarok, kora gyerekkori emocionális zavarok, kötődési zavarok) – 5 fő
 - súlyos beilleszkedési zavarok, antiszociális viselkedés illetve krimen - 4 fő
 - pszichiátriai vezető tünet (pszichiátriai betegség fennállása) – 2 fő
- (Ezen belül pszichiátriai tünetek is diagnosztizálhatóak voltak 3 fő esetében, ill. 3 esetben fogyatékoság is fennállott, továbbá 1 fő drogabúzással is érintett.)

Az ellátási igényt a 22 fiú esetében az alábbi szükségletek indokolták:

- súlyos pszichés és disszociális tünetek együttes fennállása (személyiségfejlődési zavarok, pszichotikus személyiségfejlődési irány, neurotikus tünetek, beilleszkedési zavarok, antiszociális viselkedés) - 16 fő
 - súlyos pszichés tünet (személyiségfejlődési zavar, kora gyerekkori emocionális zavar, kötődési zavar) - 4 fő
 - pszichiátriai vezető tünet, pszichiátriai betegség fennállása - 2 fő
- (Ezen belül pszichiátriai tünetek is voltak 6 fő esetében, ill. 5 esetben fogyatékoság is fennállott, továbbá 1 fő drogabúzással is érintett.)

Bizottságunk a fentiekből 6 esetben (4 lány, 2 fiú) tett javaslatot családba történő visszahelyezésre. 12 esetben (10 fiú, 2 lány) javasoltunk minisztériumi speciális gyermekotthoni elhelyezést – ebből 5 esetben az Országos Szakértői Bizottság is javasolta ezt, 2 gyermek (1 fiú, 1 lány) ügye pedig még függőben van előttük.

Az éves kontrollvizsgálatok során a megyében elhelyezett - korábban speciális ellátási igényű - gyermekek ellátási igényében változásokat diagnosztizáltunk 6 esetben. Az ő speciális ellátási igényük már nem volt megállapítható egy év után.

A megszűnések és a változások figyelembevételével a jelenlegi helyzet az alábbi:

Jelenleg átmeneti nevelésben 14 speciális ellátási igényű gyermek (3 lány, 11 fiú) rendelkezik szakértői véleménnyel. Ebből 5 gyermek (4 fiú és 1 lány várólistán) a minisztérium speciális gyermekotthonában van, 1 fiú és 1 lány ottani elhelyezésének ügye folyamatban van. A megyében elhelyezett 9 gyermek közül 1 pszichiátriai vezető tünettel bír (ő Szt. hatálya alá tartozó intézményben van) 6-an súlyos pszichés illetve disszociális tünetekkel küszködnek, 2-en ezen kívül még drogabúzással is érintettek, ők 8-an gyermekotthonokban vannak elhelyezve, megyei speciális ellátást nyújtani tudó intézmények hiányában.

B) 241 esetben állapított meg **különleges ellátási igényt**, ebből **167** komplex szakvélemény, **74** pedig un. megállapító szakvélemény.

életkora miatt: 97

- gyermekotthonba: 13
- nevelőszülőhöz: 62
- Szt. hatálya alá eső otthonba: 0
- vissza a családba: 22

életkora és tartós betegsége miatt: 8

- gyermekotthonba: 0
- nevelőszülőhöz: 8
- Szt. hatálya alá eső otthonba: 0

életkora, tartós betegsége és fogyatékosága miatt: 2

- gyermekotthonba: 1
- nevelőszülőhöz: 1
- Szt. hatálya alá eső otthonba: 0

értelmi képessége következtében: 91

- gyermekotthonba: 52
- nevelőszülőhöz: 19
- Szt. hatálya alá eső otthonba: 0
- vissza a családba: 18

tartós betegsége végett: 20

- gyermekotthonba: 3
- nevelőszülőhöz: 16
- Szt. hatálya alá eső otthonba: 0
- vissza a családba: 1

értelmi képessége és tartós betegsége miatt: 12

- gyermekotthonba: 3
- nevelőszülőhöz: 4
- Szt. hatálya alá eső otthonba: 3
- vissza a családba: 2

Egyéb: további 11 gyermekről, akik életkoruk miatt voltak különleges szükségletűek és megállapító szakvélemény készült róluk, a gyámhivatalok nem kértek vizsgálatokat, mert 7 főnél megszüntették az ideiglenes elhelyezést, 4 fő pedig másik megyébe került.

C) 93 esetben nem javasoltuk a nevelésbe vételt, ebből

- rövid időn belül mégis szakellátásba került: 15
- átmeneti gondozásba került: 0
- alapellátásban gondozzák: 59
- családba fogadás: 19

Megjegyzés: megemlítendő, hogy további 44 gyermeket (40 ideiglenesen elhelyezett és 4 nevelésbe vételi eljárással érintettet) a gyámhivatalok haza helyeztek, nem is kértek szakvéleményt, illetve 4 esetben visszavonták a megkeresést.

A bizottságnál 2006-ra áthúzódó, folyamatban lévő ügyek száma 70 gyermeket érint, amiből 48 ideiglenes hatályú elhelyezéssel, 10 nevelésbe vételi eljárással, 12 egyéb hivatali eljárással érintett, ezekből 3 eljárást a gyámhivatal felfüggesztett, 1 gyermek pedig még nincs beszállítva a gondozási helyére.

A fenti tevékenységek mellett a bizottság tagjai az alábbi szakmai megbeszéléseken, fórumokon, konferenciákon stb. vettek részt:

- Fót - Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság konferenciája (3fő).
- Szakmai megbeszélések Berettyóújfalu és Komádi gyermekotthonokban.
- Csapókerti Közösségi Ház- „Szemünk fénye a gyermek” konferencia (1 fő).
- Esetmegbeszélések.
- A Megyei Gyámhivatal kistérségi társulások számára szervezett továbbképzési programjain a bizottság vezetője volt jelen.
- Az NCSSZI különböző képzési programjain a bizottság vezetője 2 alkalommal előadás tartására kapott felkérést, továbbá ez évben is munkacsoport tagjaként részt vett a szakszolgálatok számára készülő módszertani útmutató írásában és szerkesztésében.
- Ez év júniusában Győrben megalakult a megyei bizottságok Országos Munkaközössége és megválasztódott ennek 3 tagú vezetősége. A bizottság vezetője tagja lett a Munkaközösség vezetőségének. Szeptemberben Kecskeméten került sor a munkaközösség szakmai fórumára, ahol a bizottság vezetője is tartott előadást.
- A bizottság korszerűsített SZMSZ-ét és szakmai programját a visszajelzések alapján a megyei bizottságok többsége irányadónak tekinti, Szolnok megyében a szakszolgálat meghívta a bizottság vezetőjét az ottani bizottság működésének segítéséhez szakmai megbeszélésre.
- A bizottságnál ebben az évben 2 főiskolai hallgató töltötte terepgyakorlatát, valamint 1 hallgató szakdolgozatot ír az eddig elkészült szakértői vélemények szakmai elemzésével, segítségünkkel.

Az év végén intézményünknek lehetősége adódott az elhelyezési feltételek javítására. A bizottság az eddigi egy irodája helyett kettőt, továbbá szükség esetén eggyel több vizsgáló szobát használhat, valamint kialakításra került egy várakozó szoba is a vizsgálatokra érkezők részére.

A bizottság vezetője negyedévente a munkafolyamatokon kívüli ellenőrzési tevékenységet végez annak érdekében, hogy a bizottságnál rendszeresített esetkísérő lapok és az iratanyagok áttekinthetőek, nyomon követhetőek legyenek, a szakvélemény elkészítésének munkafolyamata pontosan dokumentálva legyen, a megfelelő iratok bekérésre és felhasználásra kerüljenek. Továbbá a vizsgálatok ütemezése és határidőben történő elvégzése a szakvélemények elkészítése során az egyes részfeladatok összehangolása hatékonyabb legyen, ne forduljanak elő olyan határidő csúszások, amelyek nem bizottságon kívüli okokra vezethetőek vissza. Ez utóbbi esetben a jövőben írásban is tájékoztatni fogjuk a gyámhivatalokat arról, ha a gyermekek vizsgálatát bármilyen bizottságon kívüli ok miatt nem lehet elvégezni.

Debrecen, 2006. 01.09.

Buzás Tibor
bizottság vezető